

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: BR-8P/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323200902
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6323200902.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľky A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX, v zastúpení F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX, dcéry matky F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. - E., B. XXX/X, t.č. na adrese I.&D. J. K. J., L. XX, M., XXXXXX, A., v zastúpení JUDr. Lukášom Bodnárom, advokátom Košice, Hrnčiarska 8, o návrhu na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 8P/209/2017-111 zo dňa 22.05.2018 tak, že s účinnosťou od 21.04.2023 sa výživné na navrhovateľku A. B. zvyšuje zo 150,- na 200,- Eur mesačne, ktoré je otec p o v i n ý platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľky.

II. Za obdobie od 21.04.2023 do 12.09.2023 vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 214,99 Eur; tento dlh je otec p o v i n ý zaplatiť k rukám navrhovateľky do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V čase maloletosti navrhovateľky jej matka návrhom doručeným tunajšiemu súdu 21.04.2023 sa domáha zvýšenia výživného na navrhovateľku zo sumy 150,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne s odôvodnením, že navrhovateľka pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené, na čas po rozvode bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ňu výživným naposledy vo výške 150,- Eur mesačne. Od 01.09.2020 náklady spojené s výchovou navrhovateľky podstatne vzrástli, v čase pôvodného rozhodovania o výživnom navštevovala L. N. I. C. D., od 01.09.2020 navštevuje Strednú odbornú školu polytechnickú v Liptovskom Mikuláši, kde je ubytovaná v školskom internáte.

2. Dňa 08.05.2023 sa otec navrhovateľky vyjadril mailom, v ktorom uviedol, že k návrhu matky sa chce vyjadriť jednoznačne negatívne. Vie, že došlo k zvýšeniu rodinných prídavkov od štátu, s jednorazovým príspevkom od štátu a ďalších benefitov od štátu, o ktorých sa matka v návrhu nezmienila, a o ktoré určite neprišla. Myslí si a je o tom presvedčený, že dochádza k zneužívaniu tejto inštitúcie a toto sa stáva jej nástrojom na ťahanie peňazí od otca, keďže jej všetko prechádzalo s ľahkosťou v predošlých súdoch bez jeho prítomnosti a bez jeho vedomia. Je otcom detí A. a A. B., snaží sa im pomáhať ako je to v jeho silách po inteligentnej stránke aj po finančnej. Bol by veľmi rád keby mohli bývať u neho a taktiež u matky, lenže súd rozhodol v prospech exmanželky. Po rozvode odcestoval do M. H., pričom matka dcér oznamovala, že jeho adresa jej nie je známa. Bol trestne stíhaný za neplatenie výživného na maloleté dcéry, mal exekúciu na 4.800,- Eur + zameškané výživné za október, november a december. Aby to

urýchlene splatil vybavil si peniaze z banky. Následne prišla ďalšia exekúcia za neplatenie výživného, tak si zobral ďalšiu pôžičku. Je toho oveľa viac čo mu exmanželka porobila. V tejto dobe je bezdomovec (nemajetný), zadlžený v bankách. Chcel by si kúpiť ubytovanie na Slovensku, ale nemá si to z čoho zaplatiť a jeho budúcnosť je ohrozená. Prichádzajú na neho aj choroby, v novembri, decembri a v januári bol nezamestnaný kvôli jeho zhoršenému zdravotnému stavu. V auguste ide na ďalšie vyšetrenie a tam sa rozhodne, či ho to nedostane na dlhodobú práceneschopnosť a bude nútený požiadať o ZŤP preukaz.

3. Z opatrovníckeho spisu navrhovateľky, z jej výsluchu, z výsluchu matky navrhovateľky, otca navrhovateľky a jeho právneho zástupcu súd zistil tento stav :

4. Navrhovateľka spolu s maloletou sestrou A., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 2P/32/2014-88 zo dňa 30.12.2014 rozvedené, na čas po rozvode súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k deťom pochádzajúcim z tohto manželstva tak, že schválil dohodu rodičov, na základe ktorej obidve dcéry boli zverené do osobnej starostlivosti matky a ich otec sa zaviazal prispievať na ne výživným, a to na navrhovateľku 130,- Eur mesačne a na jej mladšiu sestru Nelu 100,- Eur mesačne; styk otca s dcérami bol ponechaný na dohodu rodičov.

Naposledy bolo výživné na navrhovateľku upravené rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/209/2017-111 zo dňa 22.05.2018 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/34/2018-304 zo dňa 26.09.2018 na sumu 150,- Eur mesačne. V tom čase mala navrhovateľka 12 a pol roka, bola zdravá. Od 4 rokov veku navštevovala psychiatrickú ambulanciu v D. D., kde chodila na kontroly raz za 2 mesiace, jej správanie sa v tom čase zhoršilo, pedopsychiatrička jej predpísala 2 druhy liekov, za ktoré jej matka doplácala spolu cca 5,- Eur. Navštevovala 7. ročník Základnej školy v C. D., E.. S jej školou boli bežné výdavky. Na začiatku školského roka na združenie rodičov platila 15,- Eur, za školské pomôcky a potreby dala jednorazovo 50,- Eur + mesačne cca po 5,- Eur. Do školy cestovala, mesačne precestovala 10,- Eur. Stravovala sa v školskej jedálni, kde sa mesačne platilo cca 25,- Eur. Trpela ADHD, poruchou pozornosti, lekárka jej odporúčala aktivity v krúžkoch - navštevovala klub karate, na ktorý jej matka zabezpečila preukaz za 7,- Eur, známku do preukazu za 5,- Eur, kimono za 11,59 Eur, chrániče za 52,- Eur a mesačne matka maloletej platila poplatok do klubu 20,- Eur. Maloletá klub navštevovala v D., A. F., 3 krát do týždňa - takto precestovala mesačne cca 12,- Eur.

Matka maloletej bola v tom čase rozvedená, vyporiadala si s otcom maloletej bezpodielové spoluvlastníctvo k rodinnému domu tak, že v auguste 2017 mu vyplatila 16.000,- Eur (podľa neho 15.360,- Eur) čím sa stala výlučnou vlastníčkou rodinného domu. Pracovala v O. P., Q. s priemerným čistým mesačným zárobkom 657,56 Eur. Poberala prídavky na obidve dcéry. Okrem navrhovateľky mala vyživovaciu povinnosť k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX. Žila sama s dcérami vo svojom rodinnom dome. Bola zdravá. Medzi jej mesačné výdavky patrilo za elektriku 60,- Eur, koncesionárske poplatky 5,- Eur, telefón 20,- Eur, cestovné do práce 80,- Eur, strava v práci cca 20,- Eur, poisťka 25,- Eur, televízia 12,- Eur, internet 20,- Eur. V dome kúrila pevným palivom, do roka kupovala drevo za 700,- Eur a uhlie za 500,- Eur. Mala hypotéku vo výške 32.500,- Eur, ktorú mesačne splácala po 135,- Eur. Ročne platila poisťku auta 90,- Eur, daň z nehnuteľnosti 25,- Eur a odvoz smetí 40,- Eur.

V čase poslednej úpravy výživného na navrhovateľku jej otec pracoval vo I. D. s týždenným zárobkom 300,- libier, mesačne cca 1.200,- libier. Medzi jeho týždenné výdavky patrilo : nájom 87,- libier, elektrika 30,- libier, pohonné hmoty 50,- libier, strava 50,- až 100,- libier; medzi jeho mesačné výdavky patrilo : poisťka auta 62,- libier, daň 100,- libier, zameškaná daň z roku 2013 25,- libier.

5. Na pojednávaní dňa 17.08.2023 matka navrhovateľky trvala na podanom návrhu, ktorý v čase maloletosti podala za ňu a to aby súd zvýšil výživné zo 150,- na 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2023.

6. Na tomto pojednávaní navrhovateľka uviedla, že sa pripája k návrhu svojej matky, ktorý podala v čase jej maloletosti. Uviedla, že v júni 2023 dovŕšila 18 rokov veku. Má zvýšené výdavky so zdravím, nakoľko často máva migrény zo stresov, hlavne cez školský rok, užíva lieky, za ktoré mesačne dá 1,70 Eur. Navštevuje neurologičku v D. D., kde cestuje osobným autom s matkou. Navštevuje M. R. N. P. - Q., I. S. F., ide o 4 ročný učebný odbor s maturitou. Na začiatku školského roka platí na združenie rodičov 20,- Eur. Školské pomôcky a potreby využíva z predchádzajúcich školských rokov. Býva na internáte, kde sa mesačne platí 35,- Eur a za stravu na internáte mesačne 155,- Eur. Internát nie je cez víkendy otvorený, preto musí cestovať domov; cestovné ju takto mesačne vyjde 50,- Eur. Mesačne dostáva vreckové 40,- až 50,- Eur. Matka jej mesačne sporí po 22,- Eur a platí jej mobil 25,- Eur. V školskom roku 2022/2023 začali v škole riešiť stužkovú - jednorazovo sa zložili po 400,- Eur.

Za peniaze, ktoré si zarobila na brigáde niekedy za mesiac aj 80,- Eur si kúpila kozmetiku. Túto brigádu - roznášanie letákov v mieste bydliska už nevykonáva nakoľko to bolo pre ňu náročné. Ani v S. F. kde študuje nemá ani čas ani možnosť brigádovať. V školskom roku 2022/2023 sa s otcom stretla cca jeden, resp. dvakrát, pri týchto stretnutiach jej otec vždy niečo kúpil. Priznala, že k otcovi nemá taký vzťah aby za ním prišla a povedala mu, že niečo potrebuje kúpiť. Lepšie je keď otec pošle peniaze a za to si kúpi čo potrebuje.

7. Na pojednávaní 17.08.2023 právny zástupca otca uviedol, že navrhovateľka ani jej matka ničím nepodložili výdavky. Výdavky boli uvedené vo všeobecnej rovine, ktoré podľa neho sú nadhodnotené a nepravdivé. Podľa neho nedošlo k zmene pomerov, čo je základným predpokladom zmeny rozhodnutia o výške výživného. Matka neodôvodnila prečo práve od 01.08.2023 sa domáha zvýšenia výživného, nevie teda k akej zásadnej zmene došlo, alebo by malo dôjsť. Otec prispieva nad rámec výživného, ktoré je aj tak v súhrnnej sume na obidve deti vysoké. Navrhovateľke zaplatil vodičský kurz za 840,- Eur. Občas uhrádza aj výdavky na oblečenie, posielala peniaze. Navrhuje návrh zamietnuť, výživné ponechať v terajšej výške.

8. Na pojednávaní dňa 12.09.2023 právny zástupca otca upozornil, že otec od 01.10. bude pracovať na Slovensku, čím sa zmenia pomery na jeho strane. Už teraz platí výživné, ktoré je akurát pre jeho možnosti a schopnosti.

V záverečnej reči uviedol, že podľa neho nedošlo k zmene pomerov, čo je základným predpokladom na zmenu výšky výživného. Výdavky matky pri hrubom výpočte, ktoré si urobil počas pojednávania sú také, že so stravou aj na ňu a deti má 1.200,- Eur, jej príjem je 1.100,- Eur a dostáva aj výživné od otca na obidve deti 280,- Eur, čo je 1.400,- Eur, čiže plne pokrýva výdavky, ktoré matka na pojednávaní preukázala. Má za to, že nie sú dôvody na zvýšenie výživného. Príjem matky postačuje na úhradu všetkých výdavkov. Keby súd zvýšil výživné od otca zase by sa roztočil kolotoč exekúcií, doplatili by na to deti. Podľa neho je v možnostiach a schopnostiach otca platiť doterajšie výživné. Otec nemá dobrý zdravotný stav, niekedy má srdcové ataky, z toho dôvodu mieni zmeniť zamestnanie, bude robiť na Slovensku, čiže niekedy v novembri podá návrh na zníženie výživného. Pri šetrení kolíznym opatrovníkom dcéry samé uviedli, že otec im prispieva aj nad rámec výživného. Otec detí má aktuálny priemerný príjem 1.341,- Eur, má vysoké mesačné výdavky nakoľko pracuje v zahraničí, niekedy musí siahnuť aj do svojich finančných rezerv. Z tohto dôvodu navrhuje návrh zamietnuť.

9. Otec detí sa pripojil k tomu čo uviedol jeho právny zástupca. Dodal, že je rozvedený, v podstate nemajetný, má darované auto I. L. B. XXXX, ktoré mu daroval priateľ bývalej švagrinej, nakoľko cestoval do zahraničia v starom aute, báli sa aby dobre docestoval, tak mu priateľ bývalej švagrinej auto daroval. Je živnostník, chodí pracovať do zahraničia, vlakom sa to nedá a lietadlom je to drahé. V podstate priateľ jeho bývalej švagrinej mu auto podaroval ako službu za službu nakoľko on mu každú chvíľu vypomáhal, pretože tento priateľ opravuje autá. V súčasnosti od 05.02.2023 býva v T. na farme, kde za nájom mesačne platí 980,- Eur, platí aj vtedy keď tam aktuálne nie je, drží si toto bývanie a odtiaľ odchádza za prácou tam kde si ju nájde, stane sa, že býva aj v aute alebo v stane. V T. žije sám, nemá tam ani kolegu, s ktorým by si delil výdavky za bývanie. Obvodnú lekárku má vo I., necíti sa dobre, bol aj na špeciálnom vyšetrení u kardiologičky v H. A. F., výsledky spracované ešte nemá. Od novembra 2022 má v občianskom preukaze uvedený trvalý pobyt H. - E., B. XXX/X. Nakoľko nemal kde bývať tak si cez internetovú firmu zabezpečil fiktívnu adresu v H.. Na základe zmluvy zo dňa 26.08.2022 za poskytnutie trvalého pobytu a služieb na 24 mesiacov zaplatil 192,- Eur. Kvôli neplateniu výživného mu vznikli dlhy, exekúcie. Výdavky sa mu nahromadili, preto ich musel prekryť pôžičkou - v januári 2020 si v B. D. požičal 21.300,- Eur, mesačne spláca po 335,18 Eur. Matka detí mu vyplatila na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva 15.360,- Eur (podľa nej 16.000,- Eur), z tejto sumy hradil výživné a exekúcie. Staršej dcére A. sporil, v Q. jej založil účet, na ktorom je cca 1.200,- libier. Pre zdravotný stav zvažuje pracovať na Slovensku, má sľúbenú prácu, kde by zarobil 700,- až 800,- Eur mesačne. Môže pracovať tak 5 až 6 hodín, dlhšie nie, má problémy so srdcom, vážne problémy zatiaľ lekársky potvrdené nemá. Vodičský kurz staršej dcére A. zaplatil, pretože vodičský preukaz je na celý život, podľa neho by ho mala vlastniť. Zaplatil jej zaň 840,- Eur, peniaze nemal, siahol na rezervu, nakoľko dedil po nebohej matke.

Na pojednávaní 12.09.2023 spresnil, že za jún 2023 mal faktúru na 2.300,- Eur, postupne dostal 1.698,32 Eur, niečo mu dali priamo do rúk a niečo si firma, pre ktorú pracoval stiahla za pohonné hmoty, nakoľko tieto čerpá na firemnú kartu.

Na tomto pojednávaní priznal, že po nebohej matke zdedil 1/3 - inu bytu vo I., ktorý sa predal a on dostal vyplatenú sumu 21.000,-, resp. 23.000,- Eur, presne si nepamätá. Tiež dostal peniaze zo zdedenej

vkladnej knižky, bola mu vyplatená suma 2.082,90 Eur. Okrem toho sa na základe dedičstva po nebohej matke stal spoluvlastníkom rodinného domu s príslušnými nehnuteľnosťami v katastrálnom území B. D.. Peniaze z dedičstva po matke použil tak, že mal veľa exekúcií aj kvôli výživnému; mal aj nezaplatené odvody do Sociálnej poisťovne, mal toho viac. Robí tak, že keď mu niečo zostane niečo zo svojich dlžôb povypláca. Snaží sa pomôcť rodine, dcéram. Ony zaplatili aj stužkovú, na ktorú predpokladá, že nebude pozvaný, považuje sa iba za finančný nástroj v rodine, dúfa, že súdne konanie pre neho lepšie dopadne.

10. Na pojednávaní dňa 17.08.2023 sa rodičia detí uzhodli na tom, že strava denne na dieťa predstavuje 7,50 Eur, čo je pri 30 dňovom mesiaci 225,- Eur a pri 31 dňovom mesiaci 232,50 Eur; uzhodli sa aj na tom, že ročne obuv pre A. vyjde 50,- Eur a oblečenie pre ňu 240,- Eur.

11. Na pojednávaní dňa 12.09.2023 tak matka ako aj otec súdu predložili doklady o svojich výdavkoch, súd umožnil aby si rodičia vzájomne nahliadli do týchto dokladov; ani jeden z nich nemal pripomienky k dokladom predloženým druhým rodičom.

12. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že v čase podania návrhu navrhovateľka bola maloletá, plnoletosť dosiahla dňom 02.06.2005. Od 01.09.2020 navštevuje M. R. N. P. I. S. F.. Ide o 4 ročný učebný odbor s maturitou, ku koncu školského roka 2022/2023 sa skladala jednorazovo na stužkovú 400,- Eur.

13. Matka maloletej je rozvedená. Je výlučnou vlastníčkou rodinného domu, v ktorom býva sama s maloletou A. a staršou dcérou A.. Vlastní osobný automobil M. Q. diesel rok výroby 2011. Pracuje v O. P., Q., od apríla 2022 do marca 2023 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 1.115,74 Eur. Privyrába si v K. na dohodu, mesačne môže odpracovať 10 hodín, najviac sa jej podarilo pri plnom využití všetkých hodín zarobiť 164,- Eur. Poberá prídavky na obidve dcéry a uplatňuje si na ne aj daňový bonus. So zdravím nemá zvýšené výdavky. Medzi jej pravidelné mesačné výdavky patrí splácanie hypotéky 198,90 Eur, splácanie pôžičky od zamestnávateľa 68,- Eur, električka 65,- Eur, voda 14,95 Eur, internet 12,- Eur, sporenie k dôchodku 40,- až 50,- Eur, cestovné do práce 100,- Eur, poistenie 40,68 Eur, mobil 21,- Eur, televízia 13,- Eur, strava v práci 20,- Eur, vracanie pôžičky do fondu na podporu vzdelávania 16,- Eur; ročne minie za drevo 1.600,- Eur, zaplatí daň z nehnuteľnosti 30,20 Eur, zákonnú poisťku auta 97,50 Eur, poistenie domu 71,76 Eur, odpad 60,66 Eur, poistenie zodpovednosti v práci 85,- Eur.

14. Otec maloletej je rozvedený, vlastní osobný automobil I. rok výroby 2006. Je živnostník, pracuje v zahraničí, t. č. sa zdržiava v T., kde za nájom mesačne platí 980,- Eur. Podľa daňového priznania za rok 2022 dosiahol príjmy 18.787,20 Eur, výdavky 14.409,25 Eur. Podľa peňažného denníka od 01.01.2023 do 23.08.2023 dosiahol príjem spolu 10.732,50 Eur a výdavok spolu 1.674,00 Eur ako odvody do fondov. V peňažnom denníku sa uvádza, že k 01.01.2023 bol zostatok u otca maloletej 15.650,27 Eur, k 25.08.2023 24.708,77 Eur.

26.08.2022 uzatvoril zmluvu so spoločnosťou M. X M. na poskytnutie trvalého pobytu a služieb na 24 mesiacov, za čo zaplatil 192,- Eur. V januári 2020 mu B. D. poskytla pôžičku vo výške 21.300,- Eur, ktorú mesačne spláca po 335,18 Eur. Medzi jeho pravidelné mesačné výdavky patrí mobil 45,- Eur, životná poisťka 110,85 Eur, sporenie 20,- Eur, lieky 11,- Eur, vitamíny 15,- Eur (7,50 na 2 týždne), oblečenie 30,- Eur, hygiena 30,- Eur; ročne zaplatí za obuv 120,- až 140,- Eur, za zákonnú poisťku auta 170,- Eur a týždenne ho pohonné hmoty vyjdú 80,- Eur.

Na základe uznesenia Okresného súdu Brezno č.k. 8D/311/2021-77 zo dňa 24.08.2022, právoplatného 30.08.2022 otec maloletej po svojej nebohej matke U. B., zomr. XX.XX.XXXX zdedil 1/3 - inu bytu v katastrálnom území I. vo všeobecnej hodnote ku dňu smrti poručiteľky 55.000,- Eur; 1/3 - inu z úspor na vkladnej knižke v celkovej výške 6.248,72 Eur a v katastrálnom území B. D. rodinný dom v podiele 16/180, záhradu v podiele 16/1440, ďalšie 2 záhrady a zastavanú plochu v podiele 16/180. Sám otec maloletej na pojednávaní 12.09.2023 uviedol, že byt po matke bol predaný a jemu bola vyplatená suma, ktorú si presne nepamätá 21.000,- resp. 23.000,- Eur a z vkladnej knižky mu bola vyplatená suma 2.082,90 Eur.

15. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení, alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo počas konania najavo.

27. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

28. V konaní o určenie výšky výživného je potrebné zisťovať náklady na výživu dieťaťa a určiť mieru, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch na dieťa bude podieľať každý z rodičov čo závisí od

zárobkových schopností a možností rodičov, ich majetkových pomerov, životnej úrovne, z počtu iných vyživovacích povinností, z osobnej starostlivosti o dieťa a domácnosť. Medzi pravidelné náklady patria náklady potrebné na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa ako je bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava, poplatky na záujmovú činnosť, primerané náklady na mobilný telefón. Pravidelné výdavky v mesiaci možno uviesť v konkrétnej výške mesačne. Spoločné náklady rodiny ako je zabezpečovanie bývania alebo telekomunikačné pripojenie sa rozpočíta podľa členov rodiny - na dieťa vo výške pripadajúcej na jedného člena.

Pri určení výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, nakoľko dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Pri posudzovaní životnej úrovne rodiča môže byť dôležitá aj to, či rodičovi bol poskytnutý úver, nakoľko nie je pravdepodobné, že peňažný ústav poskytne vyšší úver záujemcovi, ktorý dostatočne nepreukáže schopnosť splácať ho v určitej výške. Vodiacom zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pre posúdenie schopností a možností rodiča nie sú rozhodujúceho jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne možné zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním a množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a podobne.

29. Na základe uvedeného je pre určenie výšky výživného zo strany otca navrhovateľky potrebné zistiť náklady na navrhovateľku. Tieto mesačne predstavujú cestovné do školy 50,- Eur, internát 35,- Eur, strava na internáte za 20 dní 146,- Eur (20 x 7,30 Eur), resp. 153,30 Eur (21 x 7,30 Eur), strava doma 75,- Eur (10 x 7,50), mobil 25,- Eur, hygiena 30,- Eur (rovnaká suma, ktorú uviedol otec ako svoj výdavok - podľa súdu tam má navrhovateľka započítanú nielen osobnú hygienu ale aj náklady na pranie jej odevov), vreckové 40,- až 50,- Eur, stužková 13,- Eur (400,- Eur : 30 mesiacov), lieky 1,70 Eur. Tiež je potrebné rozpočítať na ňu výdavky súvisiace s bývaním a služby s tým spojené; mesačne elektrika 65,- Eur, voda 14,94 Eur, internet 12,- Eur a televízia 13,- Eur = spolu za domácnosť 104,94 Eur : 3 osoby = 34,98 Eur; ročne drevo 1.600,- Eur, odpad 60,66 Eur, daň z nehnuteľnosti 30,20 Eur a poistenie domu, v ktorom navrhovateľka býva 71,76 Eur = spolu za domácnosť 1.762,62 Eur : 3 osoby = 587,54 Eur : 12 mesiacov = 48,96 Eur. Ročné náklady na obuv, odev a ZRPŠ predstavujú spolu 310,- Eur, čo je mesačne 25,83 Eur.

Takto mesačné náklady na navrhovateľku predstavujú sumu 525,47 Eur, resp. 542,97 Eur.

30. Dôkazy vykonané v priebehu konania súd vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivu a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko čo vyšlo počas konania najavo.

31. Z takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v čase maloletosti navrhovateľky jej matka podala návrh na zvýšenie výživného odôvodnene, nakoľko od poslednej úpravy výživného na navrhovateľku rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/209/2017-111 zo dňa 22.05.2018 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/34/2018-304 zo dňa 26.04.2018 došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane navrhovateľky ako aj jej rodičov.

32. Navrhovateľka je v porovnaní s predchádzajúcim obdobím o 5 rokov staršia, 02.06.2023 dovŕšila plnoletosť. Od 01.09.2020 navštevuje strednú školu mimo miesta bydliska. Má zdravotné problémy. S týmto všetkým súvisí zvýšenie výdavkov na jej výživu, výchovu, zdravie a všestranný vývoj. Mesačné výdavky na ňu spolu predstavujú sumu 525,47 Eur, resp. sumu 542,97 Eur.

33. Pri poslednej úprave výživného obidvaja rodičia maloletej boli rozvedení, obidvaja mali vyživovaciu povinnosť okrem navrhovateľky aj k jej mladšej sestre A. B., nar. XX.XX.XXXX. Matka navrhovateľky už v t.č. bola výlučnou vlastníčkou rodinného domu, z jeho vyporiadania otcovi navrhovateľky vyplatila sumu 16.000,- Eur (podľa neho 15.360,- Eur). Pracovala v O. P., Q. s priemerným čistým mesačným zárobkom 657,56 Eur, v súčasnosti pracuje u toho istého zamestnávateľa s priemerným mesačným príjmom 1.115,74 Eur.

Otec navrhovateľky pri poslednej úprave výživného pracoval v zahraničí vo I. D. so zárobkom 7,50 libier na hodinu, čo pri týždennom pracovnom čase 40 hodín predstavovalo 300,- libier týždenne, mesačne cca 1.200,- libier.

Za rok 2022 podľa priznania k dani z príjmu dosiahol príjmy vo výške 18.787,20 Eur, výdavky 14.409,25 Eur. Podľa výpisu z peňažného denníka za obdobie od 01.01.2023 do 23.08.2023 mal k 01.01.2023

počiatočný stav v hotovosti 15.650,27 Eur, príjem za uvedené obdobie 10.732,50 Eur, výdavok 1.674,- Eur. Na základe uznesenia Okresného súdu Brezno č.k. 8D/311/2021-77, Dnot 172/2021 zo dňa 24.08.2022 zdedil v katastrálnom území B. D. rodinný dom v podiele 16/180, záhradu o výmere 212 m² v podiele 16/1440 a ďalšie dve záhrady o výmere 594 m² a 312 m² a zastavanú plochu a nádvorie o výmere 537 m² v podiele 16/180; 1/3 - inu vkladu vkladnej knižky, z ktorej mu bola vyplatená suma vo výške 2.082,90 Eur a 1/3 - inu bytu v katastrálnom území I., ktorý bol predaný začiatkom roka 2023, za čo mu bola vyplatená suma, ktorú si presne nepamätá 21.000,-, resp. 23.000,- Eur.

34. Zoberúc do úvahy všetky zistené skutočnosti súd návrhu navrhovateľky vyhovel a výživné na ňu zvýšil zo 150,- na 200,- Eur mesačne. Podľa názoru súdu takto zvýšené výživné zodpovedá na jednej strane odôvodneným potrebám navrhovateľky a na druhej strane možnostiam, schopnostiam jej otca, s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a osobnú starostlivosť matky o navrhovateľku.

V zmysle bodu 29. náklady na výživu navrhovateľky mesačne predstavujú 525,47 Eur, resp. 542,97 Eur. Rozdiel medzi zistenou výškou mesačných nákladov a výživným zvýšeným otcovi navrhovateľky na ňu na sumu 200,- Eur mesačne predstavuje sumu 325,47 Eur, resp. 342,97 Eur. Tento rozdiel musí matka navrhovateľky uhradiť zo svojich prostriedkov používajúc k tomu aj prídavky na navrhovateľku poskytované štátom. Okrem toho matka navrhovateľky vytvára jej úspory po 22,- Eur mesačne a tiež je zaťažená splácaním hypotéku po 198,90 Eur mesačne na to, aby udržala dcéram a sebe bývanie a taktiež má výdavky s návštevou navrhovateľky u lekára - neurológa mimo miesta bydliska.

Pri určení výživného na navrhovateľku súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú okrem navrhovateľky vyživovaciu povinnosť aj k jej maloletej sestre A., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú súd v súbežne prebiehajúcom konaní pod zn. 8P/41/2023 zvýšil výživné zo strany otca na sumu 150,- Eur mesačne; konanie nie je právoplatne skončené.

35. Na pojednávaní dňa 17.08.2023 matka navrhovateľky uviedla, že sa zvýšenia výživného domáha od 01.08.2023. Matka navrhovateľky podala návrh na zvýšenie výživného 21.04.2023, v čase keď navrhovateľka bola maloletá. Vzhľadom na túto skutočnosť, že v tom čase bola navrhovateľka maloletá a konanie o zvýšenie výživného mohla začať aj bez podania návrhu, súd zvýšil výživné na ňu s účinnosťou odo dňa podania návrhu, t.j. od 21.04.2023, nakoľko má súd za to, že k tomuto dátumu postupné zmeny na strane navrhovateľky a jej rodičov nadobudli charakter podstatnosti, na ktoré zákon viaže možnosť zvýšenia výživného.

Súd tak rozhodol v súlade s ustanovením § 40 CMP a zvýšil výživné na navrhovateľku s účinnosťou odo dňa podania návrhu jej matkou, t.j. od 21.04.2023.

36. Za obdobie od 21.04.2023 do dňa vyhlásenia rozhodnutia (12.09.2023) mal otec na výživu navrhovateľky zaplatiť 859,99 Eur (aliquotná časť za apríl 59,99 Eur + 4 mesiace x 200,- Eur). Za uvedené obdobie otec na navrhovateľku zaplatil 645,- Eur (aliquotná časť za apríl 45,- Eur + 4 mesiace x 150,- Eur). Rozdiel v uvedených sumách predstavuje dlh na zročnom výživnom vo výške 214,99 Eur. Vzhľadom na zistené pomery všetkých účastníkov súd zaviazal otca navrhovateľky zaplatiť tento dlh do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia k rukám navrhovateľky.

37. Väčšiu časť výdavkov na navrhovateľku hradí jej matka a okrem toho jej poskytuje aj osobnú starostlivosť. Matka na vykrytie výdavkov súvisiacich s navrhovateľkou používa aj prídavky platené štátom aj daňový bonus. Na túto skutočnosť sa otec navrhovateľky vo svojom vyjadrení odvoláva, avšak štát nemôže prevziať za neho jeho vyživovaciu povinnosť. Už samotný názov naznačuje, že ide o prídavok na dieťa, že je to suma pridaná k tomu čo na výživu dieťaťa - navrhovateľky vynaložia rodičia. Tak prídavok na navrhovateľku ako aj daňový bonus má matke uľahčiť výživu a celkovú starostlivosť o ňu, tieto finančné príspevky nemôžu nahrádzať vyživovaciu povinnosť otca, ktorá mu vyplýva zo zákona a trvá mu dovtedy pokiaľ navrhovateľka nebude schopná sama sa živiť.

38. V priebehu konania súd zistil, že otec navrhovateľke zaplatil vodičský kurz vo výške 840,- Eur. Túto skutočnosť pri určení výšky výživného ako aj dlžného výživného súd nevzal do úvahy, nakoľko tento kurz otec zaplatil navrhovateľke pred podaním návrhu na zvýšenie výživného a absolvovanie vodičského kurzu súd vzhľadom na pomery navrhovateľky a jej rodičov nepovažuje za odôvodnenú potrebu, nakoľko v prvom rade za odôvodnenú potrebu súd považuje jej výchovu, vzdelanie, všestranný rozvoj a starostlivosť o jej zdravie.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani žiadne skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé. Takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal.

40. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.